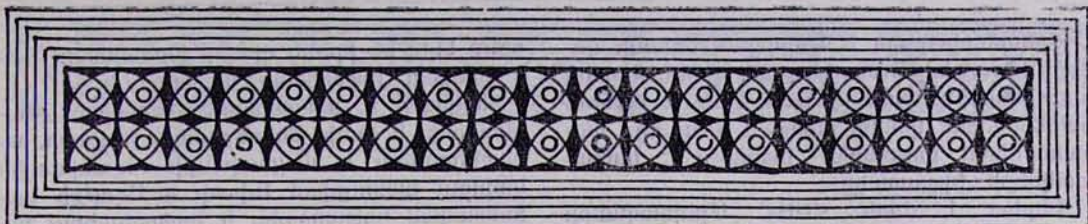

ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ. ՀԱՅ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԱՆՄԱՐ ԿՐԱԿԻ ԱՌԱՋ

(1982 թ. ապրիլի 24)

ԱՊՐԻԼՅԱՆ ԵՂԵՌՆԻ ՎԱԹՍՈՒՆՅՈՒՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՈԳԵԿՈՇՈՒՄԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Ապրիլի 24, շաբաթ...

«Յիշատակ բիւրատր նահատակացն մերոց, որք կատարեցան յընթացս Համաշխարհային առաջին պատերազմի».

Մայր հայրենիքում թե սփյուռքի ողջ տարածքի վրա դարձյալ նշվեց հայ տառապանքի և մեր իսկաքական նահատակության տարելիցը, և հարգանքով հայությունը բովանդակ իր գլուխը խոնարհեց սուրբ և անմոռանալի հիշատակի առաջ իր այն պավակների, որոնք նախնյաց հայրենասիրական ոգով ու հավատքով ընկան «վասն Յիսուսի և Հայրենեաց» մղվող պայքարում, և զոհ գնացին 1915 թվականի թուրքական բարբարոսների կողմից նյութված և գործադրված Ի դարի առաջին և անլուր ցեղասպանությանը:

1915 թվական... ապրիլ ամիս. ապրելու ամիս և ոչ նահատակվելու...

«Ահավոր բան մը այնտեղ կկատարվի մութին մեջ...»

Կասյանեն ազգ մը ամբողջ, որ կյանք ուներ և ջնորհ»:

Թշնամին արևմտահայության վրա արձակեց «ամբողջ չարիքին աշխարհին, ոտքի հանեց բովանդակ հրեշտությունը ի քուն» և ծրագրեց ողջ-ողջ գերեզմանել հայությունը, նրա պատմական հողերի վրա, ուր նա դարեր ու դարեր ապրել ու ստեղծագործել էր:

Բայց կատարվեց պատմության անսուտ հրաշքը: Ահավոր այդ եղեռնից վաթսույոթ տարիներ հետո էլ ապրում և ստեղծագործում է հայ ժողովուրդը թե՛ իր վերածնված մայր հայրենիքում և թե՛ սփյուռքի տարածքի վրա:

Անցան այդ տարիները: Կատարվեց կա-

տարվելիքը: Հայության մեծ վիշտը՝ նահատակությունը, վերածվեց գոյատևման ուժի, ստեղծագործական կամքի, կրկին ապրելու և հավերժելու անկոտրում հավատքի և վճռականության:

Դարեր շարունակ հայ ժողովուրդի կենսափոխակերպությունն է եղել իր նահատակությունը վերածել հաղթանակի, խաչելությունը՝ հարության, եղեռնը՝ ազգային վերածննդյան...

«Մահումը պմահ կոխեաց»:

Երբեք և երբեք չի ընկճվել հայ ժողովուրդը պատմության ընթացքում իր գլխին եկած դաժան ու արյունոտ հարվածներից: Հայության ուժի և հավերժության գաղտնիքը այս գիտակցության մեջ է:

Եկել ու անցել են փոշու նման մեր հայրենի երկրի և հայ սրտերի վրայով բարբարոսներն ու դահիճները, բայց նրանք երբեք չեն կարողացել իրենց խավար հոգին հանել, հասցնել Արարատի աննվաճ բարձունքին: Մնացել է հայ ժողովուրդը, ապատության, լուսի բարձունքին ձգտող մեր բարի ու աշխատասեր ժողովուրդը:

1982 ապրիլ 24:

Երևան: Ծիծեռնակաբերդի բարձունքի վրա վեր է խոյանում Ապրիլյան հայ նահատակաց հիշատակին նվիրված հուշարձանը իր երկինք սլացող սյուներով, որոնք խորհրդանշում են հայ ժողովուրդի այսօրվա ազգային վերածնունդը, հայրենի պետության ապահով ու խաղաղ հովանու ներքո:

Ժամը 11-ն է: Հայոց Հայրապետը, ուղեկցությամբ Տ. Սիմոն, Տ. Սերովյան, Տ. Արսեն սրբապանների և Մայր Աթոռի երիտասարդ վարդապետների և սարկավագների, այցելում

է Ծիծեռնակաբերդ և Ապրիլյան եղեռնի պո-
հերի հիշատակին ծաղկեպսակ դնում նրանց
հուշարձանին, ապա մի պահ կանգ է առնում
հավերժական կրակի առաջ և «Հոգւոց» ար-
տասանելով լռությամբ հարգում է նահա-
տակների հիշատակը:

Ներկա է նաև ՀՍՍՀ Մինիստրների
խորհրդին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի
խորհրդի նախագահի տեղակալ Անդրանիկ
Հասրաթյանը:

Ժամը 12-ն է: Մայր տաճարում, Նահա-
տակաց Սուրբ Սեդանի վրա, պատարագ է
մատուցում հոգևոր ձեմարանի տեսուչ Տ.
Եվնիկ քին. Պետրոսյանը և «Տե՛ր Աստված,
քո ժառանգության վիճակը մի մատներ
նրանց ձեռքը, որոնք ոչինչ են... Հիշի՛ր մեզ,
Տե՛ր, և մի անտեսեր մեզ մեր նեղության ժա-
մանակ» (Եսթեր ԺԴ 11—12) բնաբանով
սրտառու քարոզ է խոսում՝ ոգեկոչելով
սուրբ հիշատակը մեր նահատակների:

Ս. պատարագին ներկա է Վեհափառ Հայ-
րապետը՝ շրջապատված սրբական արքե-
պիսկոպոսներով, Մայր Աթոռի միաբանու-
թյամբ:

Արարողությանը ներկա են նաև Մայր
Աթոռի ողջ աշխատավորությունն ու հալա-
տացյալների խումներում բազմությունը, ո-

րոնք եկել են իրենց գլուխը խոնարհելու նա-
հատակաց հիշատակի առաջ:

Հավարտ ս. պատարագի Վեհափառ Հայ-
րապետը, ի գլուխ եկեղեցական թափոռի, ա-
ռաջնորդվում է մայրավանքի հյուսիսային
կողմում կառուցված Ուխտի և Աղոթքի նա-
հատակաց հուշարձանը և նախագահում հո-
գեհանգստյան արարողությանը:

Նահատակաց հուշարձանը ծածկվել է
թարմ ծաղիկներով:

Նույն օրը, ժամը 15-ին, հոգևոր ձեմարա-
նի ուսանողությունը, ծաղիկներ ի ձեռին,
տեսչական կազմի ուղեկցությամբ, բազմա-
հազար ժողովրդի հետ, բարձրանում է Ծի-
ծեռնակաբերդ:

Երևան: Ժամը 19-ն է: Ողջ հանրապետու-
թյան մեջ հայտարարվել է **Լռության րոպե**:

Հայրենաբնակ ողջ հայությունը մեկ սիրտ
և մեկ հոգի հպարտ լռությամբ իր հարգան-
քըն է մատուցում Ապրիլյան եղեռնի մեր ան-
մոռաց նահատակների սուրբ հիշատակին:

Մինչև երեկո շարունակվում է մարդկային
երթը դեպի Ծիծեռնակաբերդի բարձունքը:

Փա՛ռք ու հարգա՛նք քեզ, երբեմնի նահա-
տակ ու այսօր հրաշափառապես վերածնված
Հայոց աշխարհ, ու քե՛զ, ալ՛գ իմ սիրելի,
ժողովո՛ւրդ հայոց:

